

**ASKERÎ CEZA KANUNU İLE ASKERÎ MAHKEMELER
KURULUŞU VE YARGILAMA USULÜ KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN**

(Resmî Gazete ile yayımı: 29.1.2004 Sayı: 25361)

Kanun No
5078

Kabul Tarihi
22.1.2004

MADDE 1. - 22.5.1930 tarihli ve 1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 91 inci maddesinin (3) ve (4) numaralı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

3. Taarruz, amirin veya mafevkin vücudunda tahribatı mucip olmuşsa onbeş seneden az olmamak üzere ağır hapis, eğer ölümü mucip olmuşsa müebbet ağır hapis, az vahim hâllerde yirmidört seneden otuz seneye kadar ağır hapis cezası verilir.

4. Taarruz veya taarruza teşebbüs seferberlikte yapılmışsa yirmi seneden, az vahim hâllerde onbeş seneden az olmamak üzere ağır hapis, eylem amir veya mafevkin vücudunda tahribatı mucip olmuşsa müebbet ağır hapis, ölümü mucip olmuş ise ölüm cezası verilir.

MADDE 2. - 1632 sayılı Kanunun 101 inci maddesinin (1) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

1. Askerî isyanın (M. 100) reisi veya mürettibi veya ön ayak olanları ile asilerden amire ve mafevke zorla müessir fiillerde bulunanlar münferiden yaptıkları suç müebbet ağır hapis cezasını mucip değilse, on seneden az olmamak üzere muvakkat ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

MADDE 3. - 1632 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesinin (B) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

B) Seferberlikte veya harp hâlinin devamı müddetince vahim hâllerde ölüm cezası hükmolunur.

MADDE 4. - 1632 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. - Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 91 inci maddenin (4) numaralı fıkrası kapsamına giren suçlardan dolayı haklarında idam cezası verilen hükümlülerin dosyalarından;

a) Henüz Askerî Yargıtaya gönderilmemiş olan veya Askerî Yargıtay Başsavcılığında bulunan yahut Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilmiş olanlar, hükmü veren askerî mahkemeye duruşma açılarak,

b) Askerî Yargıtayda bulunanlar, ilgili dairesince ele alınarak,

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde karara bağlanır.

Askerî Yargıtay Başsavcılığında ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde bulunan dosyalar, gelişlerindeki usule uygun olarak, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde, hükmü veren askerî mahkemeye geri gönderilir.

MADDE 5. - 25.10.1963 tarihli ve 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun 66 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 66. - Aramaya ve zapta karar verme yetkisi; millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak, askerî mahkemeye aittir.

Yukarıda belirtilen sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde askerî savcılar, teşkilâtında askerî mahkeme kurulan kıt'a komutanı veya askerî kurum amirleri ve bunların verecekleri yazılı emir üzerine diğer askerî makamlar da arama ve zapt işlemi yapabilirler. Arama ve zapt işlemleri, yirmidört saat içinde yetkili askerî mahkemenin onayına sunulur. Askerî mahkeme, kararını arama ve zapt işleminden itibaren kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, zapt kendiliğinden kalkar.

Askerî mahallerde yapılacak arama ve zapttan o yerdeki askerî birlik komutanı veya kurum amiri haberdar edilir.

Askerî mahkemenin onayına sunulmayan arama ve zapt işlemleri hakkında, aleyhine arama ve zapt işlemi yapılan kimse, askerî mahkemeden her zaman bu hususta bir karar verilmesini isteyebilir.

Yukarıdaki fıkralara göre verilecek kararlara karşı yedi gün içinde en yakın askerî mahkemeye itiraz edilebilir.

MADDE 6. - 353 sayılı Kanunun 72 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

İkiden ziyade kişinin bir suçun icrasına iştiraki suretiyle toplu olarak işlenen suçlarda; sanık sayısının çokluğu veya sanıkların yahut delillerin durumu veya suçun niteliği sebebiyle birinci fıkra hükmünün uygulanamaması hâlinde sanık, soruşturmanın bitiminde ve her hâlde dört gün içinde yetkili mahkeme veya hâkim önüne çıkarılır.

MADDE 7. - 353 sayılı Kanununun 73 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 73. - Sanığın tutuklanmasından; yakınları, teşkilâtında askerî mahkeme kurulan kıt'a komutanı veya askerî kurum amiri ile sanığın mensup olduğu askerî birlik komutanı veya askerî kurum amiri derhal haberdar edilir.

MADDE 8. - 353 sayılı Kanununun 80 inci maddesinin ikinci fıkrası ile dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Bu makam, yakalanan kişiden askerî savcayı ve Cumhuriyet savcısını haberdar eder. Kişinin yakalandığı yakınlarına derhal bildirilir.

İkiden ziyade kişinin bir suçun icrasına iştiraki suretiyle toplu olarak işlenen suçlarda; sanık sayısının çokluğu veya sanıkların yahut delillerin durumu veya suçun niteliği sebebiyle birinci fıkra hükmünün uygulanamaması hâlinde sanık, soruşturmanın bitiminde ve her hâlde dört gün içinde yetkili hâkim veya mahkeme önüne çıkarılır.

MADDE 9. - 353 sayılı Kanununun 163 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Kanuna aykırı olarak elde edilmiş bulgular, delil olarak kabul edilemez.

MADDE 10. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 11. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
16	88	204
37	38	12
39	46	332:335

I- Gerekçeli 270 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 46 ncı Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Anayasa, Milli Savunma, Esas Adalet Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/606